

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

PÉNTEK, 1931 SZEPTEMBER 4
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 198. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D^r

Nagy író

Jorga Miklós, — állapították meg a politikusok és valóban a tanár urnak számos könyve igazolni is látszik ezt az állítást, bár az írók körében erre vonatkozólag megoszolnak a vélemények. Nagy politikus ez a Jorga, — mondották a tanárok és valóban — a tanár urnak miniszterelnöki megbízása igazolni is látszik ezt a mendemondát, bár a politikusok körében viszont erre vonatkozólag merültek fel erős és indokolt kétségek. A liberálisoknak azonban van egy újarmadik megligyelésük is, amelyet már évek előtt hangoztattak és Jorga professor-miniszterelnöknek legutóbbi szorosatos ténykedései ez utóbbinak helytállósága mellett szólnak. A besszarábiai nem sikerült kiruccanása után, amelyről hasábos beszámoló jelentek meg az összes lapokban, Jorga visszatért a fővárosba és néhány nap pihenő után elkezdett dühöngeni egy menyörgős cikkben engedett szabad folyást. Bár a közgazdasági elméletekkel való donquihotei harcát az összes lapok pártállásra és megjelenési nyelvre való tekintet nélkül kifigurázták, Jorga nem akar egyszerre összeveszni az egész sajtóval, hanem egyelőre csak a magyar lapoknak támad neki, Biztosan abban a hiszemben van, hogy haragos szakállengetésétől megijednek a többiek is. Azt mondja, hogy a magyar újságok a bolsevizmus érdekében izgatnak és irreudenta propagandát fejtenek ki. Szegény nem veszi észre, hogy a hirdetések bolsevik eszméket, mikor arra biztatta a parasztokat, hogy ne törődjenek adósságaikkal, fizesse vissza a kölcsönkért pénzt a hitelezőknek a jóisten. Mert ő vallásos lény és hisz az ilyen csodákban. Azután fenyegetőzik és azt írja a lapjában, hogy megnyílnak majd a börtönök ajtai, hogy befogadják a magyar újságírókat. Sőt hivatkozik ilyen állítólagos minisztertanári határozatra is. Jorga haragszik, tehát nincsen igaza. Emiatt nem is vitatkozunk vele és különben is úgy tanultuk, hogy a haragos embert nem szabad izgatni. Ezért nem tulajdonítunk túlnagy jelentőséget fenyegetéseinek. Az ő megállapításai ugyanis épügy politikai szempont eredményei, mint Duca liberális vezéré, aki ugyanakkor, mikor Jorga a börtönbe invitálja a magyarokat, megállapítja, hogy a kisebbségek a román politikának komoly tényezői és az adott ígéreteket végre be kell váltani. A liberális párt jóban van a kisebbségekkel és ezt a viszonyt még

jobbá akarja tenni. A liberálisok és a kormány komoly tényezői között legutóbb folyt tárgyalások után ebből a két nyilatkozatból megállapít

ható, hogy Jorga legalább annyit távolodott a kormány álláspontjától, mint amennyire a liberálisok közeledtek hozzá. Azonban az eltávolodásnak

is vannak határai és ki fog derülni, hogy Jorga mikor lépi át ezt a határt. Hisszük, hogy erről még szabadlábón lesz alkalmunk beszámolni.

Tetemre hívja egész Romániát Bocu Szevér és minden eddigi nyilatkozatát szenvedélyességben felülmuló módon támadja a megvásárolható román sajtót és az egész rendszert, mellyel szemben tisztelettel adózik a letűnt uralomnak

Ismeretes, hogy Bocu Szevér ellen különböző állítólagos vámkihágások miatt a pénzügyminiszterium eljárást indított és a volt kormányzót milliós bírságokkal sújtotta. Az ellene indított eljárásról Bocu Szevér nyilatkozatot adott a Vestul című temesvári lapnak. A nyilatkozat hangja olyan erős, Bocu Szevér általánosan ismert szenvedélyes kifakadásait is annyira felülmúlja, hogy az feltűnést keltett. Bocu Szevér elsősorban megállapítja, hogy amit ellene ezekkel a vámkihágásokkal tettek, nem más, mint banditizmus. Elitélő szavakkal támadja a liberális pártot, amelynek sajtója vámcsempészeknek minősítette. Nézete szerint ebben az országban büntetlenül lehet rágalmozni, mert az európai értelemben vett jogérzék és erkölcs nálunk ismeretlen fogalmak. Az ókirályság akar Erdélyen és Bánságon uralkodni, ha kell terrorral, ügyességekkel és börtönökkel.

Bocu támadja a regái sajtót, amely szerinte addig független, amíg a mindenkori hatalmon levők pénzelik. Ha ő is lopott

volna és a lopott pénzéből ennek a sajtónak is juttatott volna, — mondja — akkor neve nem szerepelne naponta ezeknek a lapoknak a hasábjain.

Támadja Ducát, aki a kényszer-egyezségbe került Generala banktól évente egy millió lei tantiemet vett fel — hamis mérlegek alapján. És a betétesek, akik pénzüket után szaladtak, mégsem érték el, hogy a lapok ezzel az ügygel foglalkozzanak, hanem előbbre való volt Bocu „vámcsempészése”. Foglalkozik Boila Romulusz esetével és kijelenti:

— De eljön majd a reakció ideje és eljön a mindent tisztító és elsöprő szélvész ideje is. Mindannyian érezzük, hogy közeledik.

Bocu támadja Gheorghit vámvészérfelügyelőt, aki a vizsgálót ellene lefolytatta. Elmondja, hogy annak idején, amikor az ellenzéki lapok megrágalmazták Popovici Mihály volt pénzügyminiszter is elrendelte a vizsgálatot, amely teljesen tisztázta.

Nyolc tábornokot tartóztatott le a spanyol parlamenti bizottság politikai felelősség címén

A spanyol föld még mindig forrong és az új államforma hívei erős harcot folytatnak mindazon törekvésekkel szemben, amelyek a köztársaság megszilárdulását elgáncsolni célozzák. Sok időre lesz még szükség, amíg Spanyolországban a politikai hullámok lecsendesedésével a viszonyok normális és nyugodt mederbe terelődnek. Legújabb madridi híradás beszámol arról, hogy a politikai felelősség megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság indítványa alapján lefartóztatott nyolc tábornokot, akik

valamennyien még Primo de Rivera diktatorikus kormányzatának voltak tagjai. Letartóztatottak Jordán tábornokot is, aki Madrid utolsó kormányzója volt. Ezenkívül további szenzációs letartóztatások várhatók. Vidéken a kilengések gyakran ismétlődnek és legutóbb Saragosában a tömeg megtámadott több kereskedést, az üzleteket kifosztották és végül is a rendőrség volt kénytelen a zavargókat szétkergetni. A kormány a legerélyesebb intézkedéseket léptette életbe a rendzavarókkal szemben.

— 'Allandóan harcban álltam a magyar hatalommal, — írja a tavábiakban — az ókirályságba menekültem és ma be kell ismernem, hogy

a magyar államhatalom kérelhetetlen volt, de ugyanakkor lojális. Kemény a törvény, de mégis törvény. Mert a magyar államhatalom még kísérletet sem tett arra, hogy emberi méltóságunkat megfossson. És ha összehasonlítjuk az akkori időket a mai helyzettel, úgy még tisztelettel kell adóznunk a letűnt uralomnak.

— Szomorú, — mondja Bocu — hogy ezek a kiskirályok mind a királyra hivatkoznak. Divattá lett az uralkodóra való hivatkozás. Tény azonban, hogy egy évvel a restaurálás után minálunk minden fenekestül fel van fordítva, ember ember, tartomány, tartomány ellen van. Gyüüllökés és bosszuállás a legmagasabb fokát érte el, az inkvizíciós törvényszékek működésben vannak. Bocu szokatlannak tartja, hogy egy volt miniszter ellen, mint ő közönséges bűnözőként járnak el. Lehetetlennek tartja, hogy a pártok közötti gyüüllökés erre vezetett.

— Egy nemzet vagyunk még, vagy pedig mint kérelhetetlen ellenségek állunk szemben egymással? — kérdi Bocu. A harcma egyenlőtlen. Végül megállapítja, hogy eljön az idő, amikor még a király tekintélye sem lesz elegendő, hogy őket védje. Természetes, hogy Bocu Szevér nyilatkozata nem marad visszhang nélkül.

Szülőket talált a Déli Hírlap a kis Horváth Katicának, aki egy szál pöndölykében könnyes szemekkel vett bucsut testvéreitől és elindult új otthonába

Az öt hónap óta a kórházban betegen fekvő Horváth Mihály és a Kunst-telepi barakkban magára hagyott öt gyermekéről írott cikkek meghatották olvasóinkat és sietve siettek a nyomorgó család segítségére. Amikor aztán megjelent az a cikkünk, hogy egyik vidéki előfizetőnk hajlandónak mutatkozott az egyik Horváth-gyermek neveltetésére és hogy a beteg Horváth Mihály Katica nevű nyolc éves kislányát kész odaadni, Pálfi Ferenc resicai előfizetőnk felesége, akinek a szeméből már sok könny szemergett ki a szerencsétlen Horváth-család feletti sajnálkozásában, megmutatta a Déli Hírlapot a férjének, aki azt elolvasta és így szólt:

— Kár, hogy mi is nem gondoltunk arra, hogy a gyereket magunkhoz vesszük.

— Ne haragudj édes uram, — szólt az asszony, — azt a levelet én írtam a szerkesztőségnek és én írtam a nevedben, hogy a gyereket vállaljuk.

— Jól tetted, — felelte örvendezve Pálfi Ferenc, — aranyos szivedért megáld még az Isten.

Pálfi Ferenc és felesége vasárnap egész nap arról beszéltek, hogy milyen öröm lesz, ha korán elhunyt egyetlen gyermekük helyébe gyermek kerül a házba. Hiszen az Isten adott módot a tartására, nevelésére, van házuk, egy kis vagyonkájuk és van biztos kereset. Kedden reggel azután megérkezett Resicáról Temesvárra Pálfi Ferenc és egyenesen a Déli Hírlap szerkesztőségébe jött.

Felkerestük véle a beteg Horváth Mihályt. Emberröns ez szegény, nem férfi. Mindössze negyvenkét esztendő, de a nyomor és a nyavalya hatvan esztendőre törte. Könnyezve szorongatta Pálfi Ferenc kezét és nem győzött neki hálálkodni, hogy legkisebb gyermekét gondjaiba fogadja. És elmentünk a Kunst-telepre. Sok más szegény hajlék között ott áll a legszegényebb. Négy vöndör deszkafal, fölötté kátránypapirból tető. Ez a Horváth-család lakása. Belül szegényes berendezés. Ágy, amely számára különben hely se volt, nincsen. Két egymás mellé a földre tett és piros takaróval lefedött szalmazsák a hálóhely. Ott aluszik egymás társaságában az öt gyermek. Kifáradt szegénység, de azért nagy tisztaság. Horváth Annus, aki a maga tizenkét esztendőjével testvéreinek gondozója, igen ügyel a tisztaságra. Korán reggel kél, takarít, ellátja hűgait és gyalog siet egy óra járásnyira a városba egy céghez, ahol napi negyvenötven leírt faszenet csomagol és ebből a keresetéből tartja a családot.

A testvérek nem irigykedtek Katicára, akit elvesz a nevelőapja és annak most már jó sora lesz. Segítettek újból megmosdatni, megfürölni és a ruháját rendbehozni. Csomagja nem volt a kicsi Katicának, mert a rajta valóján

kívül egyebe nincsen. Meztláb, egy szál ruhában indult a jövőd felé Pálfi Ferenc kijelentette, hogyha volna is a kislánynak ru-

Megható bucsu a beteg apától és négy testvérkétől

A bucsu a beteg apától és a testvérektől igen megható volt. Mindenki sirt. Katica is és újra és újra szaladt apjához, testvéreihez, akiket ölelt-csókolta. Ez a család nyomorban is nagy szeretettel és ragaszkodással van egymás iránt. Maguk a testvérek biztatták Katicát ne sirjon, menjen a nevelő apjával, jó dolga lesz.

Pálfi Ferenc aztán kézen fogta Katicát, akit most már saját lányának tekintett és elindult vele. A kis Katica nemsokára vigan csacsogott és örült, hogy villamoson utazhat és nemsokára megízlelheti az első vonatutazás örömét. A vonat elindulása előtt nevelő apja még elment vele egy vendéglőbe ebédelni. Csudálatos jóétvágygal evett a gyermek és végül kijelentette:

Félrevonul az angol koalíciós kormány a takarékosági rendeletek kibocsátása után

Az új angol koalíciós kormány látszólagosan dolgozik a takarékosági programon. Tegnap délelőtt újból összeült a minisztertanács, hogy megvitatassa a takarékosági program második részét. Az összes javaslatokkal a hét végéig készülnek el és a jövő héten már összehívják az alsóházat. A lapok szerint a takarékosági program tisztára negatív és a kormány álláspontja az, hogy a takarékosági

rendeletek kibocsátása után visszavonul. Ilyen körülmények között a koalíciós kormány mindössze két-három hónapra tervezi élettartalmát és ezen idő alatt semmiféle nemzetközi, politikai kérdés megoldását nem fogják szorgalmazni. Tehát nem hívják össze a német jóvátételben érdekelt két hatalomnak öszre halasztott konferenciáját sem.

hája, az itt maradna a többi testvéreinek. A feleségének Resicán első dolga lesz, hogy Katicát tetőtől talpig kistafirozza.

— Még karácsonykor sem ettem ilyen ebédet, csak egyszer álomban... Horváth Katica most már ott van Resicán Pálfi Ferencéknél. A család többi tagjai részére pedig olvasóink még mindig küldik adományait. Schmidt Ella Vaszióváról száz leit, G. J. Ujmoldováról száz leit, egy sistaróváci olvasónk száz leit, A. né Temesvárról száz leit és egy kis kabátot, D. G. ezer leit küldött. A Popper-féle linoleumcég öt pár vászoncipőt ajánlott fel. A szegény család nevében a Déli Hírlap mond köszönetet. A befolyó pénzből téli ruhát, tüzelőt és élelmiszereket szerzünk be a családnak. A beteg apa és megmaradt négy gyermeke pedig imáikba foglalják jöteveiket.

Kubán Endre.

Titkos csövek segítségével szállították ki a gyárból a feketeszest a nagyváradai bünszövetkezet emberei

Nagyváradon a feketeszest-üzemek egyre nagyobb hullámokat vertek. Löblé László dr. szeszgyáros és Hitter József szeszgyári igazgató elfogatását most sorozatos letartóztatások követik. Legujabban Orfnstein Béla és Weisz Simon belényesi kereskedőket, Halmay Andor nagyváradai szállítót és Klein Jenőt, a Triton nagyváradai szeszgyár főgépészét tartóztatták le. Mindannyian ismerték a Triton szeszgyár üzemleit és tudomásuk volt róla, hogy a gyár alatt titkos csöveze-

ték húzódik, amelyen át az adózatlan szeszt kiszállították. A törvényszék vádtaancsa különben Löblé László dr. és Hitter József, valamint a legujabban letartóztatottak vizsgálati fogságát megerősítette. A nagyváradai nyomozás ezen a héten érdekes fordulatot vesz, mert ezúttal azok a volt politikai személyiségek kerülnek kihallgatásra, akik állítólag takarították ezeket az üzemeket. Nagyváradon és Biharmegyében a vizsgálat fokozódó izgalmat vált ki.

Életükkel fizetnek a tiltott műtétért

Budapest zenei köreiből nagy megdöbbenést keltett egy tehetséges fiatal leány, Junger Angéla zeneakadémiai növendék hirtelen halála. A híres szépségű leány néhány nap előtt hírtelen ágyon dőlt és rövid szenvedés után meghalt. Közvetlenül halála előtt bevallotta, hogy napok előtt tiltott műtétet végeztet rajta egy orvos-

rendőrség megállapította, hogy Junger Angéla az utóbbi időben többször lekérte egy Seiler Emil nevű szigorló orvost. A detektívek megtalálták Seiler Emilt és elő akarták állítani, azonban mikor egy pillanatra magára maradt, Seiler előrántotta íróasztalából revol-

verét és meciótt megakadályozhaták volna, mellesé lötte magát. A súlyosan séült fiatalember kórházba szállították, ahol azonnal műtétet hajtottak végre rajta. Seiler Emil a kezelő orvosok véleménye szerint már túl van a közvetlen veszélyen, állapota azonban még mindig aggasztó. A további nyomozás során kiderült, hogy Seilerné, a fiatalember rokona, a Zeneakadémián tanárnő és valószínű, hogy ennek révén ismerkedett meg a leánnyal Seiler Emil, akiről megállapították, hogy csak a leány konok kérésére, kényszerűségből határozta el magát a végzetes műtét végrehajtására.

A budapesti rendőrségnek tegnap újabb tiltott műtét által bekövetkezett halálesetet is jelentettek. Tegnap reggel ugyanis beszállították a Bakács-téri kórházba Máczá Károlyné kispesti asszonyt, aki vérmérgezés következtében a kórházban rövidesen meghalt. Megállapítást nyert, hogy az asszonyon tiltott műtétet hajtottak végre és ez okozta a tragikus halált. A műtét végrehajtóját még nem ismerik.

Nem bírta túlélni tragikus véget ért felesége halálát

Tragikus módon vetett véget életének Zágrábban Fellner Alfréd dr., a Horvát Általános Hitelbank helyettes vezérigazgatója. Fellner Alfréd dr. néhány év előtt egy tekintélyes lugosi ügyvéd leányát vette feleségül, akivel a legideálisabb életet élte. Boldogságuk a mult esztendőben hirtelen megszakadt, amikor a fiatal asszony gyermekszülésnél fellépett komplikációk következtében meghalt. Fellner dr. a haláleset után napokon keresztül nem beszélt senkivel, csak a felesége szobájában ült és sirt. Ebben a szobában azóta sem engedett semmit sem változtatni és minden szabad idejét ott töltötte. A bankban a legnagyobb lelkiismeretességgel látta el teendőit, de a bankon kívül senkivel nem érintkezett. Szombaton este szokása ellenére több barátját hívta magához vacsorára. A hangulat vidám volt és a vezérigazgató helyettes barátai már azt hitték, hogy Fellner dr. végre már megvigasztalódott. Éjfél tájban Fellner Alfréd dr. elült a társaságból, ami először nem is tűnt fel senkinek. Mikor azonban hosszas távolmaradása után keresésére indultak, a hálószobájában az ágyon átiított halántékkal holtan találták. Az éjjeli szekrényen cédula volt, amelyen azt írta, hogy a felesége nélkül képtelen az életet tovább elviselni.

Arató vászon 80 cm. széles L. 24
Tannwaldi Margareta vászon
80 cm. széles L. 38
Herm. Pollák féle Erikavászon L. 38
Továbbá mindkét gyárnak Damaszkuszaiban nagy választék
a Népáruházban
Belváros, Corvin Mányás-utca 4.

Ha szép akar lenni,
használjon KULKA-féle
liliom-tejkrémet, liliom-
tejszappant, liliompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárban, a „Fekete Sas-
bor” Belváros, Szent György-tér

A jövő héten összehívják a parlamentet rendkívüli ülészsakra, amelyen kizárólag gazdasági ügyeket tárgyalnak

Politikai körök értesülése szerint a kormány úgy döntött, hogy a parlamentet rendkívüli ülészsakra hívja egybe. Az ülészsak szeptember tizedikén venné kezdetét és csupán néhány napig tartana, amikor is kizárólag gazdasági és pénzügyi jelentőségű javaslatok kerülnek megvitatásra.

Elsősorban a költségvetés ki-egyenlítéséről lesz szó, utána pedig a szesz- és enkarmonopolium bevezetését célzó törvényjavaslatot tárgyalná a parlament. Lehetséges, hogy az ipari költségek kibocsátására vonatkozó és a gabonaértékesítési törvény módosítását célzó javaslatokra is a rendkívüli ülészsak keretében kerül sor.

Politikai körök bizonyosra veszik a rendkívüli ülészsak egybehívását, bár a kormány ebben a kérdésben még nem nyilatkozott, a szárnyra kelt híreket nem cáfolta, de meg sem erősítette.

A rendkívüli ülészsakon kívül főleg a nemzeti parasztpárt akciója kelt érdeklődést. Argetoianu belügyminiszter tegnap hosszasan fogadta Tilea Viorel dr. volt miniszterelnökségi államtitkárt, az erdélyi nemzeti parasztpárti fiatalok egyik vezetőgyűlését. Beavatótak úgy tudják, hogy a tanácskozás főképpen Boila Romulusz dr. esetével állott összefüggésben, aki ellen vagyonvizsgálatot vezettek. Egyes verziók szerint Haman-giu igazságügyminiszter már szigorú vizsgálatot rendelt el ebben az ügyben. Eppen Tilea kihallgatása következtében, amelyen minden valószínűség szerint politikai kérdésekről is tárgyaltak, nagy jelentőséggel bír az erdélyrészi nemzeti parasztpárt legújabb elhatározása. Vaida Sándor dr. ugyanis, mint az erdélyiek vezére,

szeptember nyolcadikára értekezletre hívta össze a nemzeti parasztpárt erdélyi és bánági megyei szervezetei elnökeit, volt minisztereit, az államtitkárokat, szenátorokat és képviselőket.

Vaida az értekezlet helyét még nem közölte, valószínű azonban, hogy Kolozsvárott, Szovátnán, esetleg Algyógy furdőhelyen tartják meg. A nemzeti parasztpárt erdélyrészi vezéreinek tanácskozása elé nagy várakozással tekintenek. Valószínű, hogy ezen az értekezleten a következő kérdésekben döntenek.

1. Maniu Gyulának a nemzeti parasztpárt elnöki állásába való visszatéréséről. Ennek a kérdésnek a tárgyalása csak formai jellegű, mert beavatóttak szerint Maniu már hozzájárult, hogy ismét élére álljon a pártnak.

2. A nemzeti parasztpárt erdélyi és bánági szervezeteinek gyökeres reorganizálásáról. Ez a kérdés lett volna fontos, mert nagyon sok helyen új kezekbe akarják adni a megyei pártszervezetek vezetését és főleg olyanoknak, akik az elmúlt rezsim idején nem kompromittáltak magukat.

3. A kormánybuktató akció megszervezéséről és a pártnak a parlamentben a kormányval szemben tanúsítandó magatartásáról.

Az értekezletre szóló meghívókat Vaida már elküldötte és

ez a tény is amellett bizonyít, hogy Vaida, akiről azt írták, hogy Maniuval együtt végleg visszavonult a politikai élettől, ismét irányító és vezető szerepet játszik.

Megkezdődött a jugoszláv diktatura likvidálása

Megtörtént az első lépés Jugoszláviában a diktaturából az alkotmányos élethez való visszatérésre. Sándor király tegnap délután Timotijevics Koszta, Palacsek Iván, Sztanies András, Pucelj Iván, Matiea Pál, Begovic Sándor, valamenyien ismert horvát politikusok,

tárcanélküli miniszterekké nevezte ki. Kramer prágai jugoszláv követ közmunikaügyi, Kojics pedig igazságügyi miniszter lett. Valamenyien tegnap délután letették az esküt Jugoszláviában örömmámor uralkodik, és arról tudnak, hogy az új alkotmány már elkészült.

Nagy tömeg tüntetett a lázítás gyanúja miatt latartóztatott volt kamarai alelnök mellett

Izgalmas tárgyalás színhelye volt tegnap a targovistei törvényszék. A bíróság Spineanu Cesarnak, a kamara volt alelnökének és a dambovitamegyei nemzeti parasztpárt szervezeti elnökének ügyét tárgyalta. Spineanu ellen tudvalevőleg a vizsgálóbíró letartóztatási végzést hozott, mert azzal gyanúsították, hogy Perieteni községben néhány nap előtt történt parasztlázadást ő szította. Spineanu a vizsgálóbíró előtt erőlyesen tiltakozott a feltevés ellen és kifejtette, hogy csak lecsendesíteni ment a felzúgott tömeget. Tegnap délelőtt került jóváhagyás végett Spineanu letartóztatása a targovistei törvényszék elé. Már a kora reggeli órákban nagy

tömeg állotta körül a törvényszék épületét és a nép Spineanu mellett szimpátiatüntetést rendezett. A tömeget csendőrséggel osziatták szét és rendezavaró körülmények nem voltak. A bíróság előtt a tárgyalás órák hosszat tartott. Spineanu megismételte vallomását, a védelem pedig kifejtette, hogy az egész ügy politikai jellegű és a kamara volt alelnökéről nem tételzhető fel, hogy lázadást akart szítani. Az ügyészi replika szintén hosszabb ideig tartott és a tárgyalás a késő délutáni órákba nyult. A törvényszék még nem hozott döntést a letartóztatási végzés megírásáról tekintetében.

A kisodai rejtélyes haláleset a második boncolás után sem tisztázódott

Ez év július végén a kisodai csendőrség épületének istállójában gyanus körülmények között felakasztva holtan találták Schöllerer Ferenc Turulgyári művezetőt, akit a csendőrség állítólagos erkölestelen merénylet miatt vett őrizetbe. A szerencsétlen ember ártatlansága kiderült, de akkor már halott volt. Az öngyilkossággal kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Schöllerer a csendőrök brutalitása elő menekült a halálba, sőt az a vélemény alakult ki, hogy Schöllerer halálát az elszüvedett ütlegelés okozta volna. Mihailescu Marin vezetőügyész a helytest tisztázására elrendelte a holttest felboncolását és ezzel Vascan Demeter dr. törvényszéki orvost bízta meg. Vascan megállapította,

hogy a halált az akasztás következtében beállott fulladás okozta. Az özvegy nem nyugodott bele férje halálába és néhány nap előtt pedig a holttest ekszhumálását kérte.

Tigoianu vizsgálóbíró erre elrendelte az ekszhumálást, amely nagy közönség jelenlétében az ujki-sodai temetőben tegnap délután ment végbe. Az ekszhumáláson a hatóság részéről Tigoianu vizsgálóbíró, Buzoianu Sándor ügyész, Vascan Demeter dr. törvényszéki orvos jelentek meg, míg az ellenőrző orvosi szakértők Wachsmann Alvin dr. és Cioran Simon dr. orvosok voltak. A koporsó felnyitása után az erősen oszlásnak indult holttesten a koponyatetőt lefűrészelték és jobb oldalán vörös foltokat találtak ugyanazon a he-

lyen pedig a koponyacsont meg volt repedve. Wachsmann és Cioran azon a nézetben voltak, hogy a vörös foltok ütések nyomai, míg Vascan az oszlásnak tulajdonította a gyanus foltokat. Minthogy az orvosok a gyanus foltok eredetéről nem tudtak megegyezni, elhatározták, hogy a koponyatetőt a bukaresti egészségügyi tanácsnak küldik meg véleményezés végett. Azután a gégefőt és a légesövet vették vizsgálat alá és megállapították, hogy azon a fulladás semmiféle jele, vagy törés nem látható. Az ekszhumálás az orvosok között támadt véleménykülönbség miatt nem járt eredménnyel és a szerencsétlen ember rejtélyes halálával támadt bonyodalmat csak a bukaresti egészségügyi tanács véleménye oldja meg.

Az elmozdított tejközponti igazgató perli állását

A városi ideiglenes bizottság Raica Aurélt, a tejközpont volt igazgatóját tudvalevőleg ezen állása alól felmentette és a városi közigazgatási szolgálatba előadónak osztotta be. Raica ezt a határozatot a reviziós bizottsághoz megfellebbezte. A reviziós bizottság tegnap tárgyalta ezt az ügyet és Raica Aurél képviselőtében Capetianu Miklós dr. előadta, hogy Raica a tejközpont élére való visszahelyezését kéri, mert ott semmiféle kifogás nem merült fel személye ellen. Arra is hivatkozott, hogy Raica jelenleg fizetési osztályának meg nem felelő beosztást kapott és ezért is vissza kell helyezni korábbi állásába. A város képviselőtében Berger Armin dr. jelent meg, aki kifejtette, hogy Raica kérelme alaptalan, mert a városi tejközponti igazgatói állása csak delegálás volt. A reviziós bizottság a szükséges iratok beszerzése végett a tárgyalást szeptember tizenegyedikére elhalasztotta. Ugyálszik a városi tejközpont ügye nem tud nyugovóra jutni.

Vidám pezsgőzés egy parlamenti képviselő nevében és számlájára

A belgrádi parlament épületében levő Maxim-bárban 1927 egyik decemberi éjjelén nagy mulatozás folyt. A bárba egy ur jött be három barátjával és nyomban megindult a pezsgőzés. Csakhamar velük mulattak a bárholgyek is és a dinom-dánom reggelig tartott. Mikor a számla kiegyenlítésére került a sor, kiderült, hogy a mulatozás tizennyolcezer dinárba kerül. A mulató vendég még arra kérte a bár tulajdonosát, hogy a zenészeknek adjon ötszáz dinárt, aztán átnyújtott egy névjegyet, amely Kerepesi Vince képviselő nevére szól és felszólította a tulajdonost, hogy másnap délben keresse föl a szkupstinában, amikor a számlát kifizeti. A bártulajdonos meg is jelent a szkupstinában, de majdnem kővé vált, amikor a szolga kihívta Kerepesi Vince képviselőt, mert ebben nem ismerte meg vendégét. Kiderült, hogy egy csaló élt vissza a képviselő nevével. A csalót Sztojănovic Iván elcsapott segédjegyző személyében az elmúlt hetekben fogták el és most négy évi fegyházra ítélték.

A kolozsvári mentősorsjáték legközelebbi húzása

már 1931 szept. 6. és 20-án 250.000, 100.000, 50.000, leles főnyereményekkel. Minden sorsjegy n.

Főnyeremény: 1.000.000 lei.

Központi sorsjegyiroda: Cluj, Str. Memorandului 16. Sorsjegyek mindenütt kaphatók. Főbizományos: Központi Bank, Timisoara I., (Mühle-ház) Telefon 15-15. P. szai rendeléseknél 49 lei portó is beküldendő. Sorsjegyek a „DELI HIRLAPO” kiadóhivatalában is kaphatók

Déli Hírnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELYÁROS, SZENTGYÖRGY,
TER 4. SZÁM.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helleon” Bánáti Nyomda R.-T.
nyomása.

Vége a vakációnak

elrepült a pihenés ideje és ma az összes iskolákban megkezdődik a tanítás. A nyári hónapokban oly esendes tantermeket ismét megtöltötte a zibongó diáksereg, kezdődik újból az élet, a küzdelem és a druk. A kisiny diákok életébe megint belopódzik a gond, a rettenés a szekundától és az iskolai élet minden apró-cseprő baja. Az iskolai év kezdete azonban nemcsak a diákoknak nagy eseménye, hanem a súlyos gazdasági helyzet miatt a szülőknél is. Mert elmúlt az az idő, amikor az iskolák ujjaéledése egyet jelentett az élet iskolájába járó felnőttek nekilendülésével. A szomorú nyár után most még szomorubb ősz következik, mert a valóságnak olyan időszakába lépünk, melyből nem látjuk a kiutat. Bőség van mindenben, az olcsósági hullám pusztulással fenyeget, csak pénz nincsen. Ezért jelent újabb gondokat az új iskolaév nagyoknak, mert ilyen körülmények között drága a tanítás, drága a könyv, sokba kerül a diákok kosztolása, ellátása és nincsen pénz. A kenyérért folyó gigászi küzdelem még hevesebb iramban folyik, hogy jusson a diáknak iskolára, könyvekre és tanszerekre is. Sok szülő pedig fogcsikorgatva a szádjától vonja meg a falatot, hogy a kisdíjakot az iskola padjaiban verteze fel és készítse elő az élet küzdelmeire. Mert hátha megjavulnak az idők és mire a kisdíjak az iskola nyugodt légköréből kikerül a viharzó életbe, hasznát veszi a tudományoknak és mégsem volt hiábavaló a szülők küzdelem. Ez a bizakodás tölti el a diákokat és szülőket egyaránt, ezért hoznak súlyos áldozatokat a jobb idők reményében... (P)

ISKOLAIDÉNYRE!

Egyenruhaszövetek, vattapaplanok, matracok, zefi-
rek, vásznak stb. a legolcsóbb
áron

DÉNES és POLLÁK

Gyárváros. — Flók: Belv., Merczy-u.

A kormányzó hivatalos kör-
úton. P e t e r Julian dr. kormányzó
tegnap reggel két napos hivatalos
körútra indult. A kormányzó Arad
és Biharmegyében eszközöl hiva-
talvizsgálatot, pénteken este tér
vissza Temesvárra és innen foly-
tatja útját Bukarestbe.

**A kölcsönös bizalmatlanság jegyében lab-
dázik Genfben Németország és Francia-
ország a német-osztrák vámunio
terveinek visszavonásával**

A német-osztrák vámunio ügyet
genfi mértékadó körökben mar el-
intézettnak tekintik. Bármilyen le-
gyen is a hágai döntés, amelyről
időelött közölték, hogy eluta-
sító, mert az csak szomba-
ter és Curtius bejelentik a vámu-
nio elvének ideiglenes eljítését.
Curtius német külügyminiszter az
ujságíróknak adott nyilatkozatában
a következőket mondotta:

— Március hónap óta, amikor a
vámunio eszméjével előálltunk,
pénzügyi tekintetben valóságos
földesuszamlások és földrengések
következtek be. Ezeknek legna-
gyobb része Németország és Ausz-
tria területén játszódott le. Ugyan-
akkor azonban az európai együtt-
működés más eshetőségei is lehető-
vé váltak.

Bekövetkezett az általános gaz-
dasági kooperáció korszaka.
Ilyen körülmények között a
vámunio tervét félre lehet tenni.
Hangsúlyozni kell azonban,
hogy Ausztriának sürgős szük-
sége van pénzügyi segítségre
és a vámunio eljítése abban a
feltevésben történt, hogy Ausz-

tria kölcsönakcióját sikerül
előbbre vinni.

A Petit Parisien genfi tudósítója
részletesen foglalkozik a helyzettel
és szerinte Schober osztrák kancellár
nem akarja megvárni a hágai
bíróház döntését és ezért úgy hata-
rozott, hogy csütörtökön az Európa-
bizottság ülésén nyilatkozatot tesz,
amely bizonyos mértékben elégtel-
telt ad Curtiusnak is, mert kijelen-
ti, hogy

Ausztria csak ideiglenesen ejti
el a vámunio tervét. Népszö-
vetségi körökben híre ment,
hogy Schober ezen kijelentése
nem elégíti ki a franciákat és
és igen könnyen lehetséges, hogy
a hágai bíróság döntésének
megérkezése után a francia bi-
zottság szintén ideiglenesen
meg fogja tagadni az Ausztriá-
nak nyújtandó pénzügyi segít-
séget.

Schober e hírekre sietve felkereste
Grandi olasz külügyminisztert,
Curtius pedig Poncelet berlini új
francia követet tárgyalat késő éj-
szakáig. Ilyen körülmények között
tegnap a vámunio kérdésében nem

haladást, hanem visszacséást kellett
megállapítani.

A párisi Matin ugy értesül Genf-
ből, hogy

a hágai bíróság a vámunio kér-
désében valószínűleg nem két,
hanem három véleményt fog
nyilvánosságra hozni. A bírák
kisebbségének kebelében ugyan-
is szakadás mutatkozott és ez-
ért ad a bíróság három véle-
ményt is.

Élénken tárgyalják Genfben Pá-
risból érkező azon híreket, amelyek
szerint a világgazdasági válság már
Franciaországban is kezd komoly
formában mutatkozni.

A párisi tőzsdének ugyanis
kedden fekete napja volt,
amely két hónapig tartó letar-
gia után nagyfokú nyugtalan-
ságot keltett.

A papírok nagyobb mérű esése kö-
vetkeztében azt a hírt közlik, hogy
néhány kisebb bank fizetési nehé-
zségek közé került és ez okozta a
tőzsde izgalmát. Aggodalommal
várják, hogy a berlini tőzsde me-
gnyitásának milyen lesz a visszaha-
tása.

— Mihály nagyvajda vizsgálják.
Mihály nagyvajda szombaton Szina-
jában a harmadik osztály tantárgyai
ból vizsgálják erre a célra kiküldött
vizsgáztató bizottság előtt. A vizsga
sikeres letétele után Mihály nagy-
vajdát beiratják a medgyesi repülőis-
kolába.

Goldis visszavonult az Astra éléről.
Goldis László volt miniszter, az
Astra erdélyi közművelődési egyesü-
let elnöke, betegségére való hivatko-
zással ezen állásáról lemondott. Az
Astra az erdélyi románság legrégebb
kulturintézménye és Goldis állásáért
már megindult a harc.

— Misa a Rózália kápolnában. Pént-
teken, szeptember negyedikén, Rózá-
lia ünnepe alkalmából, a temesvári
Rózália kápolnában szentmise lesz. A
csendes misét, amely reggel félnyolc
órákor kezdődik, Pater Norbert erzsé-
betvárosi plébános tartja.

— Köszvény, csusz, rheuma, ischias
legjobb gyógyszere a póstyéni és
fango iszap-pakkolás Neptun Fürdö-
ben (Központi Fürdő) kapható. Gőz,
kád és gyógyfürdők már reggel 6-
kor megnyitnak. Neptun-Fürdő Ti-
misoara. Telefon 15-31.

Az eddig kifizetett gabonakivitel-
juttalom. A földművelésügyi miniszte-
rium adatai szerint eddig 118 millió
121 ezer leit fizettek ki gabonapré-
mium címén. Ugyancsak a földműve-
lésügyi miniszterium közli, hogy
szeptember elsejéig 13.877 vagon ga-
bonát szállítottak ki az országból.

— Vissza a keleturópai időszámi-
táshoz. A kormány megtette a szük-
séges intézkedéseket, hogy október
elsején az egész országban bevezessék
a keleturópai időszámítást. Az erre-
vonatkozó rendelet tegnap érkezett
Temesvárra és szeptember harminca-
dikán éjjel az órákat tizenkét órától
egy órával egy órára előre igazítják.

— Habsburg Antal és feleségének
utazása. Bécsből jelentik, hogy Habs-
burg Antal főherceg és felesége
Helena főhercegnő repülőgépen Lon-
donból Bécsbe érkeztek.

Meghiúsult fuziók törekvések. Bu-
karest pénzügyi köreit nagyszabású
bankfuzió terve foglalkoztatta. Ar-
ról beszéltek, hogy több bukaresti
nagybank, közöttük olyan, amelyek
fizetési zavarokkal küzd, fuzionál. A
fuzio bizonyos mértékben keresztlü-
vihetetlennek látszott és napokig tar-
tó céltalan tanácskozások után, teg-
nap az Argus cáfolatot közöl. A lap
illetékes tényezőktől nyert felhatal-
mazás alapján megállapítja, hogy
azok a hírek, amelyek a Banca Gene-
rala Tarii Romanesti, Banca de
Scout, Banca Agricola és a Barcovitz
bankház fuziójáról elterjedtek, nem fe-
dik a tényeket. Ezek a pénzintézetek
nem gondolnak fuzióra. Valószínű
azonban, hogy a pénzintézetek igenis
foglalkoztak a fuzióval, azonban nem
sikerült előteremteni azt a forgató-
köt, amely szükségesnek mutatkozott
az új hatalmas bankvállalat elindu-
lásához.

* Pap Ibolya zongoratanárnő (Bel-
város, Weisz-palota, IV. 18. lift) sze-
ptember elsején újra megkezdte Varró
Margit kitiűnő rendszere szerint kez-
dők és haladók egyéni és csoport-ta-
nitását. Gyermek hat éves kortól
kezdve külön módszer szerint. Jutá-
nyos árak.

— Megszűnt Temesvárott a gyer-
mekparalízis. Temesvárott a gyermek
bűdéses járvány megszűnt. A gyer-
mekkórházban Corean Pál dr. igaz-
gató-főorvos személyesen kezelte a
beteg gyermekeket és tegnap a gyer-
mekbűdésben kezelt gyermekeket
egészségesen haza küldték. Tizennégy
nap óta egyetlen újabb eset sem for-
dult elő és így a járványnak sikerült
gátat vetni.

Szudy Elemér kitiűntetése.

Magas kitiűntetésben részesült Szudy
Elemér, a magyar miniszterelnök-
ség sajtóosztályának vezetője, aki
tiz esztendeje áll a sajtóiroda élén
és most ebből az alkalmából nyilván-
os kormányzó dicséretet kapott.
Szudy Elemér Aradról került Buda-
pestre, ahol tehetségét biztosította
neki azt az előkelő pozíciót, amelyet
ma betölt. Felelősségteljes állásában
is megmaradt a finom tollu és szé-
les látókörű ujságírónak, aki emel-
lett még emelkedett szellemű ember
és író, akinek legutóbb egy háborus
könyvével volt jelentős sikere

A háborus tartozások revíziója. A
párisi Agence Financial Economic
jóléretesült newyorki közlése szerint
az amerikai kormány rövidesen
újabb nagyjelentőségű mozgalmat
kezd a háborus tartozások revíziója
érdekében. Az amerikai hír élénk fel-
tűnést váltott ki.

* Reitzer Klári zongorapedagógus
külföldi tanulmányutjáról visszatért.
A tanítást szept. 1-én megkezdte.
Előjegyzések naponta d. u. 4-től 6-ig,
Bega-balsor 14, földszint.

* Családi estély. Az evangélikus
ifjúság szeptember 5-én szombaton
a Gyárvárban műsorral és tánc-
cal egybekötött családi estélyt ren-
dez. Előadásra kerül két egyfelvo-
násos szindarab, ének, zene és hu-
moros előadások, valamint táncszá-
mok. Az előadás kezdete este 8 óra.
Beléptidij 20 lei. Külön meginívők
nem küldetnek szét, de vendége-
ket szívesen látnak. Jegyek elővé-
telben Galgon Gyula belvárosi
fűszer- és csemegekereskedésében.

* Szobrász, asztalos, kovács, bádo-
gos szerszámok, valamint épület- és
butorveretek mélyen leszállított áron
kaphatók S c h e r t e r Ottó vaske-
reskedésében, Temesvár-Belváros.

A magyar ifjuság régebben gondtalanul élt és boldogult, ma kemény küzdelmet kell folytatnia a megélhetésért és a jövő bizonytalanságai ellen

A magyar ifjuság...

Ha hosszadalmasak akarnánk lenni, akkor elsősorban rá kellene mutatnunk arra a hatalmas különbségre, mely a régi magyar ifjuságot és különösen pedig az erdélyi magyar ifjuságot az új magyar ifjuságtól elválasztja.

Régen: a magyar ifju egyszerűen magyarnak született. Élt és boldogult és magyar volt. Ma: a legszörnyűbb szerep az ifjuságnak jutott. Annak az ifjuságnak, mely önhibáján kívül nem ismeri nemzetét nagyjainak történetét, nem tud helyesen fogalmazni sem magyar nyelven.

Az imperiumváltás első kábulatos éveit utánlassan derengeni kezdett. Az erdélyi magyarság egét vastag fátyolként beborító sötét fellegek elhúzódtak és egy-egy osillag biztató fénysugara tévedt lopakodva az erdélyi ugarra. Az múlt évben összeállott Kolozsvárról, az ősi egyetemi városban néhány lelkes diák és hetilapot alapított: Az Erdélyi Fialatok című folyóiratot. A gondosan megfogal-

mazott előszóban leszögezték, hogy van hitük és erejük és bátorságuk küzdeni a magyar faj jövőjéért. Az erdélyi magyarság igazi nagy erejét, nagyon helyesen, a székely havasok közé ékelődött falvak és az alföldi rónaság magyar közösségeiben látják és ezért célul a magyar ifjak maguknak a falu lelkének a meghódítását tűzték ki. Faluszemináriumot alapítottak és hétről-hétre járták a magyar falvakat, ahol előadásokat tartottak és közelebb hozták magukhoz a falu szívét, mely eddig csak távolról csodált titokzatosság és misztérium volt.

A kolozsvári egyetemisták példája, munkája gondolkodásba ejtette az erdélyi várostengerben élő magyar ifjuságot is és lassan megérlelődött az a gondolat, hogy az ifjuságnak, magának kellene saját érdekében összeállnia és a jövőért felvenni a harcot.

A gondolat tetté érlelődött és Nagyváradon, Aradon és most

legutóbb Temesvárott megalakultak, mint a Magyar Párt tagozatainak teljesen önálló csoportjai, az ifjusági tagozatok. A cél: Minden magyar ifjut ebbe a szervezetbe tömöríteni. A magyar kultúra megőrzése és továbbfejlesztése: ebbe a rövid mondatba foglalható röviden össze az erdélyi magyar ifjuság kötelessége és ezt tűzte ki maga elé munka gyanánt a Bányásági Magyar Párt temesvári ifjusági tagozata is, mely az első kulturális előadását szeptember tizenkettedikén, szombaton este tartja a Novotny-féle vendéglőben.

Az erdélyi magyar ifjuság öntudatra ébredt, felismerte rendeltetését, szent hivatását és most az erdélyi magyarságon a sor, hogy az előadásokat teljes erejével támogassa, azokat látogassa és buzdításával élessze azt a szent lángot, mely a magyar nemzeti öndutató fárosza gyanánt lángol és hirdeti, hogy a magyar lélek él, élni akar és élni is fog...

Ifjabb Kubán Endre.

— Horváth Nusi a Dómban énekel. Horváth Nusi, a kiváló volt kolozsvári primadonna, aki Temesvárott énekiskolát nyitott, vasárnap délelőtt a Dóm-templomban tartandó mise alkalmával Gounod Ave Máriaját énekelte. Horváth Nusi székesegyházi énekművészi eseménynek ígérkezik és a temesvári közönségnek ezen alkalommal módjában állhat a kitünő művészno képességeiről meggyőződést szerezni.

— A városi zeneiskola új tanárnője. A városi zeneiskolában megüresedett zongorapedagógiai állásra a városi ideiglenes bizottság Popovici Mária lugosi tanárnőt választotta meg. A választás ellen Freund Leó a revíziós bizottsághoz felebbezett. A revíziós bizottság tegnap tárgyalta az ügyet és Freund képviselője azzal érvelt, hogy Popovici Mária nem rendelkezik megfelelő oklevéllel, ezért a kinevezés megsemmisítését kérte. A revíziós bizottság különböző iratok beszerzését határozta el és a tárgyalást szeptember huszonnyolcadikára elhalasztotta.

* Poyszl József okl. zenetanár szeptember elsején megkezdte tanítását zongora és elméletből. Csoporttanítás zeneiskolai árak mellett 10 hónapon át szünidő nélkül. Bővebb felvilágosítás: 11—12 és 5—6 között, Belváros Szent György-tér 1. sz. 3. em, 23 ajtó. (Első Temesvári Takarékpénztár épület.)

A Dettai Takarékpénztár kényszer-egyezsége. A törvényszék tegnap tárgyalta a Dettai Takarékpénztár kény szer-egyezségi kérelmét. A bank 8.485.000 lei passzívával szemben 6.383.000 lei aktívát mutat ki és a hitelezőknek hatvan százalékos egyezséget ajánlott fel. A törvényszék elvben hozzájárult a kényszer-egyezségi kérelemhez, azonban a döntés joga a hitelezők kezében van. A bíróság szeptember huszonötödikére tűzte ki a hitelezői értekezletet, a betétesek közül pedig Hefner Péter, Rundo Frigye és Ponnansky Pál személyében ellenőrző bizottságot nevezett ki.

— Temesvárott nincsen járvány. A városi főorvosi hivatal legutóbbi kimutatásából megállapítható, hogy Temesvárott a többi városokkal ellentétben nincsen járvány. Egyes ragályos betegségek felléptek ugyan, de a megbetegedések száma nem lépte túl az évente előforduló betegségek számát és nem öltöttek járványos jellegét. A főorvosi hivatal nyilván tart két vörhenybetegét, három tifuszbetegét, tetanuszos megbetegedés csak egy van, gyermekparalízis összesen öt van és difteria megbetegedés jelenleg egy sincsen a városban. A fertőző betegségek enyhe formában léptek fel és halálest eddig nem történt.

Morganék is megkezdtek a tisztviselőik leépítését. Morganék, akik csak január elsején vették át a romániai telefont, már megkezdtek az alkalmazottak nyugdíjazását. Szeptember elsején a temesvári telefonszolgálatnál három nyugdíjazás történt. Heim Zsófia tisztviselő harminegy évi szolgálat után nyugalmába vonult. A telefonelőfizetőkkel szemben mindenkor a legnagyobb előzékenységgel bánt, gondoskodott a gyors kapcsolásokról és minden panaszt sietve orvosolt. Rajta kívül nyugdíjazták Morganék Sundhausen István főműszerészt és Balassin János munkásfelügyelőt.

IDÓJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt meleg idő várható, az északi részekben zivatarokkal. Egyébként nagyjából száraz idő ígérkezik.

— Helyreállt a béke. Rómából jelentik, hogy a Vatikán és az olasz kormány közötti ellentét elsimul. Az utóbbi időben jelentkezett ellentétek kiküszöbölése érdekében folytatott tárgyalások tegnap megegyezéssel fejeződtek be és ezzel az áldatlan harc megszűntnek mondható.

Őszi idényre
Gyermek-patentharisnyák
Kötőtárak
Selyemárak
leszállított gyári árakon
legolcsóbban az

ELBE harisnyaházakban kaphatók.
Temesvár—Józsefváros

Nagy fizetésektelenség Aradon. Aradon újabb nagy fizetésektelenség történt. A Mercantil cég beszüntette fizetéseit és ebben a fizetésektelenségben az az érdekes, hogy a cég aktívái háromszorosan meghaladják a passzívákat, azonban a vállalat imobillá vált. A cég száz százalékos egyezséget ajánl fel. A Mercantil fizetésektelenségét az a körülmény idézte elő, hogy a Credit részletfizetési társaság tagjainak nagymérvű kihitelezéseket adott, azonban a Credittől három hónapja egybanit sem látott. Valószínű, hogy a hitelezők az egyezséget elfogadják és a cég kilenc, illetve tizenöt hónap múlva kezdi meg tartózásait kifizetését. A Mercantil tulajdonosai Lissem Sándor és Vidéker Márkus.

— A fővádszermester bánági látogatása. Mocsonyi Antal udvari fővádszermester — amint megirtuk — Ujpečen vadászatot rendezett. A fővádszermester társaságában volt Teleky Jenő gróf, Mocsonyi Antal sógora, továbbá Jonescu Gyula dr. alispán és Piso, a szenátus volt egyik alelnöke. Unterweger Lóthár dr. pápai kamarás, akinél Mocsonyi és Teleky gróf megszálltak, vendégei tiszteletére vacsorát adott, amelyen Milletz Ádám községi bíró lelkes szavakban felköszöntötte Mocsonyi Antalt. A fővádszermester tegnap este Temesvápra érkezett és vendégei, valamint a vendéglátó Unterweger Lóthár dr. tiszteletére az Ambus-vendéglőben vacsorát adott, amelyen mindvégig fesztelen hangulat uralkodott.

* Énekoktatás. A szükséges összes okmányokkal rendelkező, végzett budapesti m. kir. zeneakadémiai nő vendék, több a budapesti és münchener állami operák volt elsőrendű szólistája, sok tapasztalattal és rutinnal bíró művészi pályával rendelkező akad. metódussal, egy szinpadit, mint hangversenyekben alapos és szakavatott énekoktatásban, valamint korrepetícióban részesít egy hölgyet, mint urakat is. Tandíjfeltételek fölötté mérsékelték és lojálisak. Erdéklődni lehet: Danczkay-Havas, Gyárvaros, Coronini-tér 6.

— A városi tüzoltóság munkája vidéken. Az utóbbi hetekben gyakran előfordult, hogy a szomszédos községek, sőt Lugos városa is a Dacia-szálloda egése alkalmával, a temesvári városi tüzoltóság segítségét vették igénybe. A városi ideiglenes bizottság úgy döntött, hogy a tüzoltóságot készséggel rendelkezésre bocsátja, azonban ha idegenbe megy, bizonyos díjakat kell az érdekeltek községeknek fizetni.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Toldan Lajos, Schmidt Edith, Bernstein Rózi, Balogh Béla, Golubov Anna és Kelsch Anna. Meghaltak Maizon Viktória 82 éves és Serban Arkádie 7 hónapos korában.

Temesvári katonák hadgyakorlata. A lugosi tizenharmas rosiori ezredhez tartozó temesvári lovasszékadron ma reggel hadgyakorlatra indult. A temesvári eskadron legénysége az Aradmelléti Kísszentmiklóson állomásozik szeptember huszonhatodikáig, ezt követően pedig a Brád—Déva vonalon folyik le a gyakorlat. Október tizedikén leszerelenek a most behívott rosiori katonák.

* Emberek ezrei igazolják, hogy aranyér, végbél körüli kipállás, viszketés, repedések ellen legjobb a Haemorsan kenőcs és kup! Oleson kapható a gyógytárakban.

— Nagyon a pohár fenekére nézett. Különös baleset érte tegnap éjjel Fuchs József gyárvarosi bádógost, aki a Mérleg-utcai Muncsilla-féle kocsmában borozott. A bádógos sokat lalt bevennie a jóból, mert amikor a kocsmajátón kilépett, megtántorodott és elvágódott. Szerencsétlenségére a járda szélre esett és betörte a fejét. A mentők a Bega-szatóriumba szállították.

Ausztria deficitje. Bécsi jelentés szerint tegnap az osztrák kormány minisztertanácsot tartott, amelybe belevonták Spitzmüllert, az osztrák nemzeti bank kormányzóját is. Spitzmüller körülbelül háromszáz millió schillingben állapította meg az eddigi költségtervezet alapján mutatkozó deficitet. Ezután a Kreditanstalt pénzügyi helyzetéről referált. A minisztertanács úgy határozott, hogy az intézet ügyében további jelentékeny megtakarításokat eszközöl.

— Tizenhat éves leány öngyilkossága. A bánági Grabác községben tragikus öngyilkosság történt, amely nagy megdöbbenést keltett. Az öngyilkosságot Elnér Magda tizenhat éves fiatal leány követte el, aki szüleinek a község határában levő szőlőjében felakasztotta magát. Mire a hozzátartozók rátaláltak, a leány már halott volt. A fiatal teremtés hosszabb ideje betegeskedett és valószínű, hogy ez a körülmény vitte a kétségbeesett leányt végzetes szándékának végrehajtására. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

*Jó cipőnek —
jó cipőasztal!
Éz a Pápaúti Asztal!*

— Három jómadár... Néhány nap előtti betörés történt a józsefvárosi Hunyadi-uton levő Thomas-cukrászdába, ahonnan ezer lei készpénzt és cukorkaárut vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást és Dragan Vazul detektívnek sikerült a tetteseket elfogni. Kiderült, hogy a betörést Vlaicu János, Kugler György és Müller Ferenc rovtottmultu egyének követték el, akik hasonló ügyekért már több ízben büntetve voltak. Különösen Müller Ferenc veszélyes betörő, aki tizenkét éves korában követte el az első büncselekményt, ezért javítóintézetbe került és kiszabadulása óta a lopások és betörések egész sorozata terhelte lelkiismeretét. Mindhárman beismerték az újabb betörést és a lopott áru nagyrésze is előkerült. Müllert és társait átadják az ügyészségnek.

— Az elkeseredett Pallenberg bosszúja. A bécsi Amstel-bank legutóbbi bukása rengeteg bécsi művészt és színművészt is súlyosan érintett, akik megtakarított pénzüket elvesztették. Pallenberg Miksa, a kiváló német színművész, körülbelül negyedmillió dollár vagyonát veszítette el a bankban. A tönkrement intézet hitelezői legutóbbi gyűlést tartottak, amelyen megjelent Pallenberg is és nagyhatású drámai rögtönzést rendezett. Nagy páthosszal legazemberezte a bank igazgatóit és kijelentette, hogy élet céljának tekinti ezután a bank vezetőinek kipellengérezését. A legképtelenebb eszközöktől sem fog visszariadni. szindarabot szándékozik írni és európai turnéra indul a bank vezetősege ellen irányuló darabban.

— Az óceánrepülő névmagyarosítása. Magyar Sándor, a diadalmas óceánrepülő, családi neve — mint most kiderült — Wilczek Sándor volt és a Magyar nevet az óceánrepülés előtt még Amerikában vette fel. Most hivatalos uton nevét Magyarra változtatta és ezután a Magyar-Wilczek nevet használja.

— Gombamérgezésben elpusztult család. Pozsonyból jelentik, hogy Spacsek Károly ottani cipész és három gyermeke súlyos állapotban kórházba került. Az orvosok megállapították, hogy megbetegedésüket gomba mérgezés okozta és két napi kínos szenvedés után mindnyen meghaltak. A hatóság megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy a szerencsétlen család hogyan jutott a gyilkos gombákhoz.

* A Löbl kölcsönkönyvtár tekintettel van a legújabb könyvmegjelentésekre. Győződjék meg róla.

— Fellázadt flotta. Walparaisóból jelentik, hogy az ottani kikötőben a chilei flotta fellázadt. A tiszteket lefogták, megkötözték és úgy kényszerítették, hogy írják alá az ultimátumot a kormánynak. A kormány kénytelen volt tudomásul venni az ultimátumot, mert ebben a pillanatban nem képes a lázadást leverni.

* Montessori francia ovoda Mme. Louise Decaille vezetése mellett szeptember 1-én megnyílt Gyermekes 3 éves kortól felvétetnek. Látogatási idő naponta reggel 9-től 1 óráig. Gyermekeknek vagy felnőtteknek egyéni vagy csoporttanítás francia társalgás, nyelvtan- és irodalomból naponta délután és este. Beiratások délután. Mery-utca 12.

— A színésznap tombolanyereményei. Mímindent nyerhet 10 leirt szeptember 6-án a Gyárudvarban tartandó színésznapon? 5 pár Filt-cipőt, (a Filt cipőgyár ajándéka), kétezer lei értékű krokodilbőr-albumot, (a Galambos-cég ajándéka), Ezüst serleg, evőkészlet, sétabot, (Reichenbach ékszerész ajándéka), 1 komplett női ruha, 1 nagy síró baba (a Schwartz-cég ajándéka), 1 rud szalámi (a Herzygyár ajándéka), 1 liter kölni és parfümök (a Gea-gyár ajándéka), 1 háló berendezés (a Krauser gyár ajándéka), egy mogyorótorta (a Mann cukrászda ajándéka), 5-5 üveg tokaji bor (Tóth Sándor ajándéka), egy negyed sör (a sörgyár ajándéka), és még 50 értékes ajándékot.

— Fogorvosok nemzetközi kongresszusa. Budapestről jelentik, hogy tegnap délelőtt ünnepélyes keretek között nyitották meg a fogorvosok első nemzetközi kongresszusát. A nagygyűlésen huszonhárom állam képviselőjében 1100 fogorvos vett részt.

Rádió

Csütörtök. (Szeptember 3.)
Budapest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 15: Zenekari hangverseny. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Szimfonikus zene. 9 óra 45: Atanasiu operaénekes dalstje. 10 óra 15: Esti hangverseny. **Budapest.** 9 óra 15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli hangverseny az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Hangverseny Szalay Ilonka (ének) és Szarvas Klári (hárfa) közreműködésével. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Arfolyamhírek. 3 óra 30: Beiratkozás a középiskolákba. Eissen Tibor dr. előadása. 4 óra: Délutáni hangverseny. 5 óra 45: Magyar nóták, előadják Palló Imre és Bura Sándor cigányzenekara. 7 óra: Bulgária. Szilády Zoltán előadása. 7 óra 30: Hangverseny. Közreműködik Pethő Imréné (ének) és Neumann László (hegedű). 8 óra 15: Nagy Endre humoros felolvasása. 8 óra 45: Stefániai Imre zongorahangversenye. 9 óra 45: Hírek. 10 óra: Az első honvégyalagezred zenekarának hangversenye az Angol-parkból. 11 óra: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti Márkus-étteremből. **Bécs.** 3 óra 50: Gramofonzene. 4 óra 45: Cigányzene. 7 óra 30: Beethoven művek zongorán. 8 óra 45: Marina, a táncosnő című operett előadása. **Belgrád.** 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 4

Dornhelm Jenő

Textilnagykereskedő

ezuton tisztelettel értesíti Temesvár és Bánát nagyerdemű közönségét, hogy

Temesvár-Belváros, Telbisz Károly (Börze)-utca 2. sz. a. levő üzlethelyiségében

megkezdzi a detailban való elárusítást.

A legkiválóbb bel- és külföldi textillárak, u. m. női- és férfiszövetek, bélősarak, solvmek, hárszövetek, mosó- és pamutárak, fahérsarok, valamint a s aknába váadó összes cikkek óriási választékát eredeti engros árak mellett, kősz.

pénzfizetés ellenében bocsátja a tisztelt vevőközönség rendelkezésére. Egvetlen látogatás megváz mindenkit arról, hogy pénzéért a legszebbet, legjobbbat és legolcsóbbbat kapja.

Az engrosüzlet változatlanul tovább fennáll.

Gramofonzene. 5 óra: Nemzeti dalok. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 10 óra 50: Szórakoztatózene. **Langenberg.** 8 óra: Énekhangverseny. 9 óra 30: Táncok és indulók. 10 óra 10: Hírek, majd vidéki zene. **Milánó.** 7 óra 15: Turka zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 40: Esti hangverseny. **Prága.** 7 óra 20: Áriák és dalok. 8 óra: Hírek, utána hangverseny. 9 óra 15: Szórakoztatózene. **Róma.** 10 óra 10: Gramofonzene. 9 óra 45: Szimfonikus hangverseny, utána jazz-band. **Strassburg.** 6 óra: Operatrézletek. 6 óra 35: Könnyűzene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Katonazene. **Toulouse.** 9 óra 15: Hegedűhangverseny.

Péntek. (Szeptember 4.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 30: Gramofonzene. 6 óra: Katonazene. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Gramofonzene. **Budapest.** 9 óra 15: A Bend-szalonzenekar hangversenye. 10 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Gramofonzene. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A gramofonzene folytatása. 2 óra 45: Folyamhírek. 4 óra: A gyermek élyes szeretete. Dr. Semsey Zoltán és Ballus Sarolta dr. előadása. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Azkor Edisonja. Révay József dr. előadása. 5 óra 30: Hangverseny Vig Miklós (ének) és Vig György (szakszofon) közreműködésével.

6 óra 15: Helyes magyarság — nagy ar helyesírás. Halász Gyula előadása. 6 óra 45: Ifj. Sárny E. cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 45: Katonánóták törénelmi megvilágításban. Vitéz Berkó István előadása. 8 óra 45: A Budapesti Hangverseny zeneárjátéka. Utána hírek, majd Horváth Gyula cigányzenekarának és a Fejes szalonzenekar hangversenye az Ostende kávéházból Kalmár Pál (ének) közreműködésével. **Bécs.** 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 35: Jodler hangverseny. 8 óra 50: Mendelssohn-est. Kiurina Berta hangversenyének. Walden Julia (alt), Kaufler Cesia zongoraművész, az Ast-kvartett és a Winkler-kvartett közreműködésével. 10 óra 30: Szórakoztatózene. **Belgrád.** 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Nemzeti dalok. 6 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Zongoraötös hangverseny. 10 óra: Cigányzene. **Langenberg.** 8 óra: Esti zene, majd hírek. **Milánó.** 7 óra 45: Gramofonzene. 9 óra: Operatrézletek és kerin-gők. **Prága.** 7 óra 30: Népszerű operáriák. 7 óra 55: Tánczene. 9 óra: Hírek, majd vonósnégyes hangversenye. 9 óra 30: Zongora-hangverseny. 10 óra 15: Schrammelzenekar hangversenye. **Róma.** 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Lehár: Clo-clo című operettjének előadása. **Strassburg.** 7 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Operettelőadás. **Toulouse.** 9 óra: Szimfonikus zene. 10 óra 15: Orosz dalok. 10 óra 45: Operatrézletek. 11 óra 30: Hangverseny.

Szombat. (Szeptember 5.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra: Bécsi zene. A rádiózenekar hangversenye. **Buda-**

pest. 9 óra 15: A második honvédegyalogzered zenekarának hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: A Mánditszalonzenekar hangversenye. 12 óra 2: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Arfolyamhírek. 4 óra: Mesék. Felotvassa Rosner Kálmán. 5 óra: A Szociális Missziótársulat előadás-sorozata. 5 óra 30: A Városi Színház zenekarának hangversenye. 6 óra 30: Mit üzen a rádió? 7 óra: Nagy Margit és Szedő Miklós dal-estje. 8 óra: Holnap délig vagy soha. Lengyel József háromfelvonas bohózatának előadása. Utána hírek, majd Radics Józsa és cigányzenekarának hangversenye a Vadászkiút szállóból. **Bécs.** 4 óra: Délutáni hangverseny. 6 óra: Wagner: A nürnbergi mesterdal-

nokok című operájának előadása. 11 óra: Tánczene. **Belgrád.** 11 óra 35: Éramofonzene. 12 óra 35: Déli zene. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Nemzeti dalok. 5 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra 50: Közvetítés a belgrádi Nemzeti színházból. Utána kávéházi zene. **Langenberg.** 8 óra: Vidám est, csatlakozó hírek, majd zene. 12 óra: Jazz-band. **Milánó.** 7 óra 10: Vegyes zene. 7 óra 50: Gramofonzene. 8 óra 45: Zenés komédia előadása. **Prága.** 9 óra: Időjelzés, majd zenekari hangverseny. **Róma.** 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Zenés játék. **Strassburg.** 6 óra: Opera és operatrézletek. 7 óra: Énekhangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Vegyes zene. 10 óra 30: Tánczene. **Toulouse.** 9 óra: Operatrézletek. 10 óra: Gramofonzene. 11 óra: Opera és operatrézletek.

Közgazdaság

Tiltakozás ellenére megszavazták a magyar cukoradó felemelését

A magyar gazdasági helyzet gyökeres szanálására kiküldött harminchármas bizottság tegnap délután ülést tartott, amikor is a cukoradó felemelését vették tárgyalás alá. A felemelés ellen minden oldalról éles tiltakozás hangzott el és az egyes felszólalók szerint az államháztartás deficitjét a kiadások csökkentésével, nem pedig adóemelésekkel kell elérni. Teleszky János hangsúlyozta, hogy a kiadá-

sokat harminckettő-negyven százalékkal kellene csökkenteni. Ennek ellenére, hogy a bizottság szónokai kivétel nélkül elleneztek a cukoradó felemelését, a bizottság mégis a felemelés mellett döntött. Eszerint a cukoradót negyven pengő hatvan fillérről ötven pengőre emelték fel. A bizottság még több adóemelést szándékozik keresztülvinni és ennek tárgyalására ma kerül a sor.

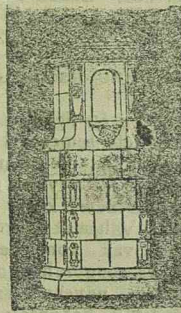
Dornhelm Jenő a napokban detailárusításra berendezett tekszttilkereskedést nyit Temesvárott

Dornhelm Jenő, a temesvári kereskedőtársadalom értékes és szakavatott egyénisége, új lépésre határozta el magát. Ez a lépés ismét tanubizonyságot tesz a helyzettel, a körülményekkel és a vásárló közönség jelenlegi igényével szemlélő üzletben élelétéről. A Dornhelm Jenő tulajdonát képező nagy tekszttilárúház ugyanis a napokban detailárusításra berendezett tekszttilkereskedést nyit. Dornhelm érdekes elhatározása tegnap került nyilvánosságra és arról a következőkben nyilatkozott:

— Nemcsak megtartom nagykereskedésemet, hanem azt továbbfejleszttem, azonban számolok az új idők kényszerítő szellemével és legdusabb és nagyszabású detailüzletet létesítek mellette. A gondolat tulajdonképpen nem új, lehet, hogy elsőnek én valósítom meg. Gerngros, Herzmansky, a híres párisi

Lafayette és a Louvre nagyáruházak, valamint több más világcég a nagyban való elárusítás mellett a legnagyobb súlyt helyezik a detailüzletre. Természetes, hogy az újonnan létesülő detailüzletemben a kül- és belföldi áruknak oly dúsz választékát nyújtom, ami rajtam kívül az egész országban senkinek sem állhat módjában. De tovább megyek tervem kiépítésében és Erdély minden nagyobb városában fióküzletet létesítek. Így hozzáférhetővé teszem a közönség számára, hogy kifogástalan minőségű, a legújabb divatu áruhoz — olcsó pénzen jusson. A közönség a legfinomabb gyapjuszövetűtől a selyemekig minden szükségletét fedezheti üzletemben.

Dornhelm Jenő modern kereskedő és a viszonyokkal számolt, amikor detailüzletet nyit. Az üzletnyi-

Olcsó

cserépkályhákat

versenyképes árak mellett adhatok, mert

saját gyártmányaimat

árusítom. Kályhaszerelésben specialista vagyok és minden kályhámért garantálok. Vételkényszernélküli megtekintés:

II. Andrásfy-ut 16. (a milleniumi tempjossal szemben)

Elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkát

Turl György kályhámester.

tási előmunkálatok annyira előrehaladtak, hogy szeptember tizedikén az üzlet Temesvárott már megkezdte működését. Bizonyos, hogy Dornhelmnek itt is sikere lesz. Talpig kereskedő, tizenkét éven át detailista volt, ismeri a közönséget és ez a közönség izlésével számoló nagy kereskedői tapasztalat biztosítja a modern nyugati szellemű új vállalkozás sikerét.

Az állam augusztusi bevételei. A pénzügyminiszterium elkészült az állam és állami vállalatok augusztus hónapban eszközölt bevételeiről szóló kimutatással. Eszerint a kincstár augusztusban két milliárd százhusz millió leit vett be és ez az összeg nemcsak elegendő volt az augusztusi költségvetési szükséglet kielégítésére, hanem korábbi hónapok fizetéseit is lehetővé tette az összegből eszközölni. **Devizák artoiyama.** Zurichban a lei 305.50. Párisban 15.20, Mai árfolyamok a következők: angol font 816, dollár 168, hollandi forint 67.85, dinár 2.99, francia frank 6.60, olasz lire 8.81, cseh korona 4.9950, német márká 40, osztrák schilling 23.69, zloty 19, svájci frank 32.80, belgas (öt belga frank) 23.46. A magyar pengő nem jöszik.

Gabonárák magánárfoiyama. A napjaink gabonabizományi iroda jelentése szerint a következők: buza prémiummal 210—215 lei, prémium nélkül 115—120 lei, zab 250 lei, árpa 210 lei, tengeri 250 lei, mák 1700 lei és burgonya 160 lei százkilónként. Lencse 6 lei, lucernamag 16 lei és fehér bab 5.50—6 lei kilónként. Az irányzat a buzában tartott.

Mozi

A világ vége

A Capitol-mozi új hangosfilmje

A Capitol moziban bemutatásra kerülő film középpontjában egy szelíd idealista, GertNovalis áll, aki az emberi beke szolgálatába lép és minden törekvése oda irányul, hogy az emberiség erkölcsét megjavítsa. Ebben a törekvésében szembe találkozik bátyjával, Bernhardtal, aki mint csillagász és természettudós tisztán látja a természet örök harcát és ezért nem érti meg öccsét, aki mindenkitől elhagyatva hal meg. Az ő sorsára is beteljesedik, mert felfedez egy üstökös, amely szédítő gyorsasággal a föld felé közeledik és az egész világ-egyetemet elpusztítással fenyegeti. Ezzel a felfedezéssel belátja az örök harc céltalanságát és most már ő lesz öccse gondolatának leghívőbb apostola. Köztudomásra hozza felfedezését és bejelenti a világ végét. Mint a futótüz terjed a hír és akkor feltűnik az égen az üstökös. A világegységem és az emberiség remeg, de Bernhardt a cél előtt áll. Az emberek egyetemessége a kibékülés jelszavát hangoztatja, imádságok szállanak az ég felé és azután a könyörgés: Szeressétek egymást emberek. A világnak vége... Az emberiség elpusztult, a világ romokban hever és ezekből a romokból kiemelkedik az új világ, új emberekkel, amely a hit és a szeretetre épült.

Mozi mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: A világ vége (Hangos film).

Forum mozi: Tatarozás miatt zárva.

Gyárvárosi Apolló mozi: Hókusz-Pókusz (Beszélő film).

A próbihirdetések

Alkalmazás

Perfekt német kisasszonyt ki a román nyelvet is bírja — háztartásban kissé segéd kezne — 8 éves kisleány mellé azonnali belépésre keresek. Dr. Reitzer, IV., Begabalsor 14. l. em. (2232)

„Engelmann“

akadémiát végzett okl. gyorsíró, könyvelő, levelező tanórái IV., Bonnáz-u. 10.

Állást keres

Gyermektelen házaspár házmesteri állást vállal. Mosni vasa'ni utiházhoz megyek. Toilettükör és keményfaasztal eladó. II., Fő-u. 54. ajtó 12. (2290)

Külföldi női szabó

szabász állást keres vagy társulna meglévő szalonba, vidékre is megy. Cimeket „Szabász“ jellegre a kiadóba kérek. (2287)

Raktárnok

pénzbeszedői, portási vagy ehhez hasonló állást azonnalra keresek. Laza János Parat hsz. 241^{1/2}. (2291)

Ügyes fiu

kifutónak, 48 éves férfi raktárnoki vagy bármilyen állást keres. Mehala, Rónac-u. 14. (2296)

Lakás

Belváros központjában egy különbejáratu utcai szoba fürdőszobahasználattal 2 diáklánynak esetleg ellátással kiadó. „Uriház“ jellegre a kiadóba (2173)

Kiadó

egy szobás konyhás szuterain lakás. III., Hattyu-u. 6. (2276)

Keresek

Belvároshoz közel keresek családi házat, vagy a Belvárosban modern 3 szobás lakást. Sebestyén irógépkereskedő, Szentgyörgy-tér. Belváros. (2289)

Világos, nagy terem

parkettás, — vagy műterem, torna és ritmikus tánciskola céljaira kerestetik lehetőleg emeleten. Cim a kiadóban. (2300)

Bolthelyiség

melyben 50 évig cipészműhely volt, ugyanarra a célra kiadó. IV., Eötvös-utca 19. (2301)

Adás-vétel

20 leitől 80 leig

készíték csinos és modern házi és kimenő ruhát, kötényeket stb. Budapesti szabás! Modern varroda! Barabás, Temesvár, Józsefváros, (Str. Brațianu) Uri u. 2. l. em. 2. (2252)

A franciák

legyőzték a perzsákat, mert a mechanikai perzsa-szobányek tartósak, szebbek és 1/3 árba kerülnek. Összekötők 600 leitől

1500 ig. Kirakataim mindenkit meggyőznek. Sternberg. (1208)

Hoffher és Schranz

purifikator eladó vagy bérbeadó. Börösök Sándor, Végvár (Tormac) (2254)

Nyolc hold prima szántóföld az erzsébetvárosi határban eladó. Felvilágosítás: Hladik, Mühle Vilmos. u. 1. (2279)

A BUNDAGOMB

Izgató detektívtrénet.

Írta: Raggamby András

(1. folytatás)

—Hát nem maga telefonált?

—Én?

—Érthetetlen. Hát akkor ki? A hangját nem ismertem ugyan meg, de szentül meg voltam győződve...

A hó finom pihékben szitálni kezdett. A nagynéni borzongva szólt:

— Lillykém...

Visszaforodtak. Pár perc és már bucsuzni kellett. Hosszu kézcsók és a hölgyek beléptek a rácskapun.

Görgényi mozdulatlanul állt, míg a kulcs az ajtózárbán kattant, egy integető kicsi kéz felé még egyszer megemelte a kalapját, aztán megfordult és a zümmögve hulló havas fürgetegben lázadó, szívvel megindult Pest felé...

2.

Másnap a reggelit vívő szoba lány vérebe fagyva, holtan találta az ágyában Calla Demetert. A szíve táján feketeszájú szurás, azon keresztül csorgott ki testéből az élet...

A rendőrség azonnal kiszállt. A bizottságot önkéntes jelentkezésére, a család barátja, Császárné Béla vezette.

Megdöbentő látvány tárult a hatóság képviselői elé. A vérborított ágyon — lábaival félig a földön — keresztben feküdt a bizonyára álomból felriaszított áldozat. Az ágy feldult környéke rettenetes küzdelemtől tanuskodott. A láb-szőnyegen porrá zuzott üvegű zsebóra. Háromnegyed tized mutat...

És érthetetlen. A szoba többi részében tökéletes rend. Az íróasztalon, bizonyára a megszokott helyen, a halott pénztárcája, jegyzőkönyve, szivartárcája, ceruzái, kulcsai. Az íróasztal fiókjait kinyitják. Érintetlen, pedáns rend. A pénzszekrényben feljegyzés a benne lévő értékekről. Semmi nem hiányzik.

Szóval gyilkosság!

Császár meghatott részvétellel az áldozathoz lép. Föléje hajol. Megfogja a megmerevedett, összeszorított jobb öklöt, megemeli. Nini! Valami sötétlik benne. Az orvos segítségével szétfeszíti az ujjakat.

Egy gomb! Paszományból készült, fekete bundagomb!

Az elbocsátott jobb kar mereven visszazuhan.

A halott nyilatkozott. Vallomást

Butor leépítés!

Az összes keményfa hálók és ebédlők leépítés végett áron alul eladatk. „Germanio“ Timisoara, Bonnáz-u. 15. (2074)

Fűszerüzlet berendezés

teljesen modern azonnal eladó. Blaskovits-telep, Geml u. 1. (2293)

Sarokház

fűszerkereskedéssel 300 □ kerttel Besseney-telepen 125 000 leitől eladó azonnal beköltözhető. Közlebbit Ipari szindikátus I., Jenőherceg u. 20. (2294)

Zongora

keresztthuro fekete bécsi gyártmányu 25.000 leitől eladó. II., Rékási-ut. 66. (2295)

tett. Átadta a bizonyítékot...

Kihallgatják a cselédséget. Semmi eredmény. Ugy az elülső, mint a hátsó bejárat kulcsal volt lezárva, senki az ő tudtukkal nem lépett a villába, semmi zajt nem észleltek.

A kert vizsgálata sem szolgáltat semmi nyomot: Az éjjel hozszan havazott.

Császár most bejelenteti magát a hölgyeknél. A nagynéni kimerült idegességében az ujjait ropogtatja, Lilly a tulfutott szobában bundában kuporog egy széles kevertet és didereg. Vörösre kisírt szeme megtorlást könyörgő tekintettel fogadja a belépőt. Császár részvétellel esőkol kezét.

— Ki lehetett? Ki lehetett? — jajong Lilly.

— Meg fogjuk találni, Lillyke...

— Van valami nyom?

— Igen. — Feketélik az ujjai között, amint felmutatja.

Lilly tekintete a gombra esik, szeme kitágul, elápad, kezét szinte védekezőleg kapja maga elé, csaknem hátrahanyatlik. Császár ijedten kap utána:

— Lillyke, az istenért? Mi baj?

— A gomb... a gomb... lihegi elhalóan.

— Ismeri?

Lilly erőt vesz magán, a jorka kiszárad, csak a fejével int hevesen nemet. Császár fürkésző szemmel néz vele farkasszemet. Ünnepelesen kong a szava:

— Lillyke, az édesapja emlékére kérem, őszintén feleljen. Tudja, ki ez a gomb?

Lilly elkinzottan hajtja le a fejét. Alig hallhatóan leheli:

— Görgényi Sándoré...

Császár kezét csókol, elsiet.

3.

Császárt a rácskapunál Szabo XII. Ferenc rendőr várja. Jelentkezik. Elmondja az előző éjjeli tapasztalatait. Kilenc órától kezdődőleg ötven mentek végig a Levendula utcán: Pécskai nagykereskedő, aki kissé feljebb, a szemközti villában lakik, egy részeg ember, aki alulról jött, egy uriember, aki feltűnően lézengett a villa körül, úgyhogy igazoltatni is akarta, de ekkor jöttek Calla kisasszonyék, akik ismerősként üdvözölték. Császár a hozzávetőleges személylét írásban is azonnal Görgényire ismert.

(Folyt. köv.)

Különféle

Jól bevezetett vállalathoz pénzes társat keresek. Cimeket „Jó megélhetés“ jellegre a kiadóba kérek. (2209)

Munkájukban támogassuk a vakokat

a nagyérdemű közönség figyelmébe! Az intézetten kívül élő temesvári vakok munkaműhelye III., Posta-u. 2. szám alatt megnyitott. Az egyet műhelye vállal mindennemű kosár és székfonó munkákat, valamint komotcipő készítését. A vak vonószenészek, zongoristák és zongorahangolók iránti felvilágosítással ugyanott szolgálnak. A nagyérdemű közönség nemeselekvő támogatását kéri az egyesület (2285)

Zongora tanítás havi 300 leitől kitűnő módszerrel. Eredmény garántálva. Batthyányi u. 10. fődsz. 4. (2298)

Hinterreiter Anna pirosigazolványa elveszett. Megtalálójára a rendőrségen adja le. (2299)

Divatós

Nőikalapok,
kalapkellékek,
nemes- és nemesített
Szőrmék

legelőnyösebben

Daniel N. C. cégnél

III., József-tér 12 (Küttlitér)

Telefon 22-23

APPELTAUER, Temesvár
IV., Fröbl-utca 8.

Állandó nagy raktár minden nagyságu

hordók és kádokban

Gyárberendezések és raktárhordók speciális előállítás. Szolid árak! • Elsőrendű kivitel!

A legfinomabb a

„Csabai szalámi“
ALFA SAJTHÁZBAN

Timisoara IV., Str. Bonnáz 14. mélyen leszállított árban árusítatnak nagyban és kicsinyben.

Leszállított árak szeptember 15-ig

Telefon: 10—98.

CAPITOL-MOZI:

Szeptember 3, 4, 5, 6.

APOLLO-MOZI:

Szeptember 7, 8.

„A világ vége“

Nagy hangosfilm! Megható szimfonia a világ végéről.

A főszerepekben:

Abel Gance, Vanda Vangen, Victor Frances.

Rendezte: Abel Gance.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Kedvező időjárás esetén nyári mozi.